

**การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
Academic Administration Educational Institution Curriculum Development
Ratchamontri School (Pleum-Cheamnukun) Bangkhunthian District Office,
Bangkok Metropolitan Administration.**

พรทิพย์ เลื่อมใส¹ สมบัติ เดชบำรุง²

Received : April 25, 2023

Revised : May 3, 2023

Accepted : May 22, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการครู จำนวน 62 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร คือ (1) สถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (2) ต้องจัดประชุมร่วมระหว่างโรงเรียนกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (3) จัดทำคำอธิบายทุกกลุ่มสาระให้ตรงกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (4) จัดทำคำอธิบายตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ (5) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ตรงกับเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ตามผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้กำหนดเนื้อหาไว้ (6) ใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับเนื้อหาสาระที่สอน (7) มีการติดตามผู้จบการศึกษากับสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

This research is a descriptive research. The objectives are to study 1) academic administration Educational institution curriculum development Ratchamontri School (Pleum-Chemnukun) Bang Khun Thian District Under Bangkok 2) Guidelines for developing academic administration Educational institution curriculum development Ratchamontri School (Pleum-Chemnukun) Bang Khun Thian District Under Bangkok The population used in the study was 62 government teachers. The research instruments were an opinion questionnaire and an interview form. Structured Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation. Content analysis

The results of the research found that 1) academic administration Educational institution curriculum development Ratchamontri School (Pleum-Chemnukun) Bang Khun Thian District Under Bangkok The overall average is at a high level. 2) Guidelines for developing academic administration. Educational institution curriculum development Ratchamontri School (Pleum-Chemnukun) Bang Khun Thian District Under Bangkok: (1) Educational institutions must prepare curricula in line with stakeholders. (2) Joint meetings between schools and stakeholders must be organized. To determine the objectives of the curriculum. (3) Prepare descriptions for every subject group to meet the needs of stakeholders. (4) Prepare explanations according to the needs of stakeholders in line with indicators according to the core curriculum standards. Basic education in each learning subject group (5) Measure and evaluate learning outcomes to match the content. and objectives as the stakeholders have determined the content. (6) Use media and learning innovations to match the content taught. (7) Graduates are followed up with educational institutions and workplaces.

Keywords : Development of school curriculum

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ.2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 27 ได้กำหนดให้มีการจัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติมุ่งเน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยให้หน่วยงานต่างๆ ทุกระดับ ทั้งระดับชาติ เขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา ตลอดจนชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรทุกระดับต้องมีการประสานสัมพันธ์และความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งรวมถึงภาคธุรกิจเอกชน บิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การพัฒนาและใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีคุณภาพ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องคำนึงถึงคือการบริหารจัดการหลักสูตร เพราะการพัฒนาและการใช้หลักสูตรจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวหลักสูตรรวมทั้งเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

จากผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมามีข้อจำกัดหลายประการทำให้การจัดการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาคอขวดที่เกิดขึ้นในการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา และเพื่อช่วยให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ยึดหลักการและแนวคิดสำคัญ คือ มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) จากที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยให้โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร และโรงเรียนที่มีความพร้อมใช้หลักสูตรปีการศึกษา 2552 และโรงเรียนทั่วไปใช้หลักสูตรปีการศึกษา 2553 โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกูล) เป็นกลุ่มสถานศึกษาที่มีการกิจหลักด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียน ให้เต็มศักยภาพ เพื่อเป็นคนดี เก่ง และมีความสุข สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษาจึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครั้งแรกเมื่อปีพุทธศักราช 2552 แต่เนื่องด้วยหลักสูตรยังไม่มีคุณสมบัติ โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกูล) จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งได้สอดแทรกในส่วนของศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และอัตลักษณ์ของสถานศึกษาเพื่อสนองความต้องการของชุมชน

โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกูล) เป็นโรงเรียนขยายโอกาส เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบที่ผ่านมา ผลการประเมินพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษานั้นยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งเกิดจากปัญหาต่างๆ อาจเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความพร้อมในด้านบุคลากร ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารและบุคลากรเกี่ยวกับการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนขาดความเข้าใจ และความมั่นใจในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การกำกับติดตามการดำเนินงานไม่เป็นระบบและไม่ชัดเจน ซึ่งส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนและแนวทางในการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ปัญหาการวิจัย ของโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกูล) เป็นโรงเรียนขยายโอกาส เขตบางขุนเทียน สังกัด กรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน คือ ปัญหาในแต่ละด้านมีดังนี้ 1) ปัญหาการสำรวจความต้องการ คือ การวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม รวมไปถึงการศึกษาพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งธรรมชาติของความรู้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) ปัญหาการกำหนดวัตถุประสงค์ คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่จะสามารถทำให้หลักสูตรบรรลุผล หรือมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจากผลของการสำรวจความต้องการที่ได้กระทำไว้แล้ว 3) ปัญหาการเลือกเนื้อหาสาระ คือ ขั้นตอนหลังจากการกำหนดวัตถุประสงค์ที่เลือกไว้ หรือที่สร้างขึ้นเป็นตัวชี้แนะแนวทางในการสื่อกรายวิชา หรือเนื้อหาของหลักสูตร ซึ่งควรเลือกเนื้อหาที่มีความเที่ยงตรงและเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อเตรียมนำไปสู่ขั้นตอนในการปรับประยุกต์ใช้กับผู้เรียน 4) ปัญหาการจัดเนื้อหาสาระ คือ การจัดเนื้อหาโดยเรียงลำดับขั้นตอนให้ถูกต้อง คำนึงถึงวุฒิภาวะของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจของผู้เรียน นอกจากนี้จะต้องวิเคราะห์ลักษณะเด่นของความรู้ที่ได้จากวิชานั้น และลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ด้วย 5) ปัญหาการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ คือ การคัดเลือกวิธีที่จะทำให้การเรียนรู้โดยครูผู้สอนจำเป็นต้องคัดเลือกวิธีการ สอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและผู้เรียน 6) ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง ผลที่ตั้งไว้ และการบูรณาการ 7) ปัญหาการประเมินผลและวิธีการประเมินผล คือ การประเมินว่าวัตถุประสงค์ได้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งครูและนักเรียนควรร่วมกันกำหนดวิธีการประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าการพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

สรุปด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกูล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดของ ทาบา (Taba) ได้ให้ขั้นตอนในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน คือ 1) การสำรวจความต้องการ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การเลือกเนื้อหาสาระ 4) การจัดเนื้อหาสาระ 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การประเมินผลและวิธีการประเมินผล (Hilda Taba, 1962, p. 12) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกูล) เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร และเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาและนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาใช้ในการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ คาดว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผนและดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกูล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกูล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานของการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกูล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อมนุกูล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ข้าราชการครูในโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 รวมทั้งสิ้น 62 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

- 1) ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์การทำงาน
- 2) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน คือ 1) การสำรวจความต้องการ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การเลือกเนื้อหาสาระ 4) การจัดเนื้อหาสาระ 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การประเมินผลและวิธีการประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 ระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับชื่อ เพศ อายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating scales) โดยกำหนดน้ำหนักและคะแนน ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 5
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเท่ากับ 4
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเท่ากับ 3
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย มีคะแนนเท่ากับ 2
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 1

2. สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจากตัวแปรที่ต้องการศึกษา เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง เพื่อพิจารณาและตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าวัดตรง ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรงและคะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจ นำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาที่วิจัย (Index of Item Objective Congruence = IOC) ได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง จากนั้นนำไปทดลอง (Try-out) กับประชากรโรงเรียนอื่น ในเขตบางขุนเทียน จำนวน 30 คน ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.945

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพไปใช้เก็บข้อมูลกับประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำผลจากข้อคำถามของการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมาสร้างเป็นประเด็นสัมภาษณ์ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบประเด็นสัมภาษณ์ก่อนไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลข้าราชการครูที่เป็นประชากร

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยทำหนังสือชี้แจงแนบไปกับแบบสอบถามให้ กับผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 62 ฉบับ

3) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลแบบสอบถาม

4) เก็บข้อมูลสัมภาษณ์ โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ 1) ความถี่ (Frequency) 2) ร้อยละ (Percentage) 3) ค่าเฉลี่ย (μ) 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) 5) การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลการตอบแบบสอบถามมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1) การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ อายุ คุณวุฒิ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best.1970, p. 190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 แสดงว่า มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 แสดงว่า มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 แสดงว่า มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 แสดงว่า มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 แสดงว่า มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) แนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยนำผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม

(N = 62)

ด้าน	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม	μ	σ	ระดับ	ลำดับที่
1	การสำรวจความต้องการ	4.23	0.240	มาก	6
2	การกำหนดวัตถุประสงค์	4.20	0.207	มาก	7
3	การเลือกเนื้อหาสาระ	4.30	0.365	มาก	4
4	การจัดเนื้อหาสาระ	4.38	0.332	มาก	1
5	การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้	4.31	0.353	มาก	2
6	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.27	0.360	มาก	5
7	การประเมินผลและวิธีการประเมินผล	4.31	0.358	มาก	3
รวม		4.29	0.244	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.244$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่ 4 ด้านการจัดเนื้อหาสาระ ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.332$) รองลงมาคือ ด้านที่ 5 ด้านการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.353$) และต่ำที่สุดคือ ด้านที่ 2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.207$)

ตารางที่ 2 ตารางสรุปประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ที่มีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ค่าคะแนน
1	สถานศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม เพื่อนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและสังคม	3
2	จัดประชุมให้มีการวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของชุมชน และสังคม เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3
3	จัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมให้ชัดเจน	3
4	ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อนำมาจัดทำคำอธิบายรายวิชา	3
5	ศึกษาเนื้อหาที่จะสอนอะไร เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร วัดและประเมินผลการเรียนโดยวิธีใด	3
6	ครูสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม	3
7	มีการประเมินผลการเรียนและติดตามการจบการศึกษาภาคบังคับของผู้เรียน	3

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าคะแนนสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรงกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ 1) สถานศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม เพื่อนำไปสู่การจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและสังคม 2) จัดประชุมให้มีการวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของชุมชน และสังคม เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) จัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมให้ชัดเจน 4) ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อนำมาจัดทำคำอธิบายรายวิชา 5) ศึกษาเนื้อหาที่จะสอนอะไร เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร วัดและประเมินผลการเรียนโดยวิธีใด 6) ครูสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมจัดการ การเรียนการสอนที่เหมาะสม 7) มีการประเมินผลการเรียนและติดตามการจบการศึกษาภาคบังคับของผู้เรียน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปผลเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. พบว่าการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดเนื้อหาสาระ รองลงมาคือ ด้านการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ และต่ำที่สุดคือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์

2. พบว่าแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จากความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรงกันทั้ง 3 ท่าน จำนวน 7 ข้อ 1) สถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) ต้องจัดประชุมร่วมระหว่างโรงเรียนกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) จัดทำคำอธิบายทุกกลุ่มสาระให้ตรงกับ

ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) จัดทำคำอธิบายตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ตรงกับเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ตามที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้กำหนดเนื้อหาไว้ 6) ใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับเนื้อหาสาระที่สอน 7) มีการติดตามผู้จบการศึกษากับสถาบันบันการศึกษ และสถานประกอบการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม มีการวิเคราะห์จุดเน้นของสถานศึกษา วิเคราะห์แนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และบุคลากรที่รับผิดชอบมีความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับชั้น/สัดส่วนเวลาเรียน/สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ได้อย่างเหมาะสม มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการใช้สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาอย่างเหมาะสม และสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกเหมาะสมกับการเรียนรู้ นอกจากนี้สถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีการจัดระบบการวัดและประเมินผล ออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินหลักสูตรสถานศึกษา และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย ช่อพฤกษา (2558, น.109-110) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ นวลน้อย (2560, น.99) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอวิศยา แสงทอง (2564, น.98-100) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ผลการวิจัยพบว่า เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส(ศุขประสารราษฎร์) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของชลดา ยาวิละ และคณะ (2566, น.701-714) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านปางแม่ลอบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านปางแม่ลอบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื่อนนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีพหุแนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่าการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-

เชื่อมกุญ) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นพหุแนวทาง พบว่าความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรงกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ 1) สถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) ต้องจัดประชุมร่วมระหว่างโรงเรียนกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) จัดทำคำอธิบายทุกกลุ่มสาระให้ตรงกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) จัดทำคำอธิบายตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ตรงกับเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ตามที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้กำหนดเนื้อหาไว้ 6) ใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับเนื้อหาสาระที่สอน 7) มีการติดตามผู้จบการศึกษากับสถาบันการศึกษา และสถานประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย ช่อพุกษา (2558, น.109-125) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) โรงเรียนจะต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนและเทศบาลมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทุกขั้นตอน 2) โรงเรียนเทศบาลและชุมชนร่วมมือกันอย่างเต็มกำลังจะทำให้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีคุณภาพ 3) โรงเรียนเทศบาลและชุมชนมีส่วนร่วมการรับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) เทศบาลโรงเรียนและชุมชนร่วมกันรื้อฟื้นขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย เช่น การทักทายด้วยการไหว้ เป็นต้น 5) ยึดถือหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการควบคู่กับหลักสูตรความรู้ของท้องถิ่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของอวิศยา แสงทอง (2564, น.100) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) มี 19 แนวทาง สามารถสรุปได้ ดังนี้ ด้านการสำรวจความต้องการ สำรวจความต้องการของชุมชนและผู้เรียน จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อวิเคราะห์ปัญหาความต้องการต่าง ๆ จัดตั้งคณะทำงาน และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการกำหนดวัตถุประสงค์และจัดทำหลักสูตรโดยให้สอดคล้องกับพัฒนาการและช่วงวัยของผู้เรียน ด้านการเลือกเนื้อหาสาระ จัดประชุมกำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสม จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียด และจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน ด้านการจัดเนื้อหาสาระ มีการจัดให้มีวิชาเลือกเสรีและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ด้านการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ จัดให้ครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาของตนเอง จัดอบรมเพื่อพัฒนาการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จัดให้มีสื่อและเทคโนโลยีที่เพียงพอต่อความต้องการ สนับสนุนการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู ครูสร้างและพัฒนาสื่อ การเรียนการสอนที่เหมาะสมและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ด้านการประเมินผลและวิธีการประเมินผล จัดอบรมเกี่ยวกับการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายตามสภาพจริงของผู้เรียน จัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรภรณ์ ประภาสะโนบล และคณะ (2565, น.74-89) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาของหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ กำหนดแนวทางในการประกอบอาชีพตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ดังนั้นการบริหารจัดการหลักสูตรจำเป็นต้องเข้าใจถึงแนวโน้มการพัฒนาสาขาวิชาที่จะอยู่ ในหลักสูตรเพื่อที่จะได้วางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีความเหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชา ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ มีความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ดังนั้นผู้สอนต้องมีเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 การวัดและประเมินผลควรทำเพื่อพัฒนาโดยใช้วิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนที่แตกต่างกันและนำผลที่ได้ไปใช้ในการ

พัฒนาผู้เรียนต่อไป นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนควรนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนและประเมินผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของชลดา ยาวีละ และคณะ (2566, น.701-714) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านปางแม่ลอบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านปางแม่ลอบ คือ ด้านการสำรวจความต้องการ จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา สำรวจความต้องการ จัดตั้งคณะทำงานและพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนหรือคณะทำงานในวางแผน ด้านการเลือกเนื้อหาสาระ วางแผนจัดประชุม ดำเนินงาน กำหนดโครงสร้างหลักสูตร ด้านการจัดเนื้อหาสาระ จัดประชุมครูเพื่อทำความเข้าใจในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการเลือกประสบการณ์เรียนรู้ จัดให้ครูได้เข้าสอนตามความรู้ความสามารถ สอนตรงตามสาขาวิชา ด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินจัดแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ด้านการประเมินผลและวิธีการประเมินผล ให้ครูผู้สอนและนักเรียนได้มีการประเมินและนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และจัดตั้งคณะกรรมการ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชมนตรี (ปริม-เชื้อมนุกุล) เขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1) จัดทำโครงการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการฝึกทักษะการคิด ซึ่งได้สังเคราะห์จากแนวทางการใช้สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ตรงกับเนื้อหาสาระที่สอน
- 2) จัดทำโครงการประชุมผู้ปกครองเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรในด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน ซึ่งได้สังเคราะห์จากแนวทางการจัดประชุมร่วมระหว่างโรงเรียนกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 3) จัดทำโครงการอบรมหลักสูตรสำหรับครู เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ให้ตรงกับเป้าหมายและให้ตรงกับความต้องการของผู้ปกครอง ซึ่งได้สังเคราะห์จากแนวทางที่สถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาวิจัย เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตร STEM ศึกษา"
- 2) ควรศึกษาวิจัย เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนออนไลน์"
- 3) ควรศึกษาวิจัย เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้"

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. กลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกูล). (2566). **หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนราชมนตรี (ปลื้ม-เชื้อมนุกูล) เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร**.
- ชลดา ยาวิลละ, สุรศักดิ์ สุทธิศิริ และทัศนีย์ บุญมาภิ. (2566). การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านโป่งแม่ลอบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1. **วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม - มิถุนายน 2566)**. หน้า 701-714.
- ธงชัย ช่อพุกษา. (2558). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส), ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2558)**. หน้า 109-125.
- ยุทธชัย ราชดา และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2566). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้การมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. **วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2566)**. หน้า 651-665.
- วัชรภรณ์ ประภาสะโนบล และคณะ. (2565). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาของหลักสูตรในศตวรรษที่ 21. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2565)**. หน้า 74-89.
- หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. (2551). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อวิศยา แสงทอง. (2564). **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์)**. การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เสาวนีย์ นวลน้อย. (2560). **การพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- Best, John W. (1970). **Research in Education**. New York: Prentice, Inc.
- Likert, Rensis. (1961). **New Pattern of Management**. New York: McGraw – Hill Book Company.
- Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York: Harcourt Brace & world.